КОМІТЕТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
з питань антикорупційної політики

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

Комітет Верховної Ради України з
питань правоохоронної діяльності

Рішення Комітету щодо
експертного висновку
до законопроєкту № 16144

Згідно зі статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України, Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства розглянув проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення організаційних засад діяльності органів прокуратури, забезпечення інституційної незалежності органів прокурорського самоврядування та органу, що здійснює дисциплінарне провадження» (реєстр. № 16144), поданий Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до пояснювальної записки метою проєкту Закону є виконання завдань, визначених Урядом в рамках виконання взятих Україною зобов'язань в процесі європейської інтеграції, втілених у низці стратегічних документів.

У проєкті Закону виявлено окремі положення, що містять корупціогенні фактори.

По-перше, положення проєкту Закону щодо порядку формування складу комісій з оцінювання та відбору, а також Ради етичних стандартів (у тому числі на час перехідного періоду) зумовлюють ризики виникнення конфлікту інтересів та адміністративного впливу, оскільки:

1) абсолютна більшість складу комісій з оцінювання та відбору (6 з 7 членів) формується з прокурорів, які обіймають адміністративні посади у тому ж органі прокуратури, керівнику якого вони повинні подавати рекомендації щодо кандидатур на посади в цьому ж органі. При цьому голос одного представника Ради прокурорів України не впливає на їхнє рішення (частина третя нової статті 38^2 Закону України «Про прокуратуру» (далі – Закон));

2) абсолютна більшість складу Ради етичних стандартів (5 з 7 членів) делегується Радою прокурорів України та Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів (далі – КДКП), тобто тими органами, кандидатів до складу яких Рада етичних стандартів і має перевіряти. Особи, делеговані з'їздом адвокатів України та Президією Національної академії правових наук України,

не матимуть змоги впливати на прийняття рішення, оскільки відповідне рішення ухвалюється щонайменше п’ятьма голосами (частина четверта нової статті 66^1 Закону);

3) половина складу Ради етичних стандартів на час перехідного періоду (3 з 6 членів) складається з прокурорів, які визначаються Радою прокурорів України. З огляду на вимогу щодо прийняття рішень щонайменше чотирма голосами, прокурорська частина Ради матиме блокуючий пакет голосів та зможе забезпечити ухвалення потрібних рішень за умови залучення лише одного додаткового голосу іншого члена Ради (новий пункт 10^6 розділу XIII Закону).

По-друге, проєктом Закону член КДКП наділяється дискреційними повноваженнями одноосібно залишати дисциплінарну скаргу без розгляду за відсутності права оскаржувати таке рішення.

Змінами до частини першої статті 46 Закону пропонується передбачити підстави, за наявності яких визначений автоматизованою системою член КДКП своїм вмотивованим рішенням залишає дисциплінарну скаргу без розгляду та повертає її скаржнику без права на оскарження такого рішення.

Однак окремі запропоновані підстави повернення дисциплінарної скарги (не містить посилання на фактичні дані щодо дисциплінарного проступку прокурора, містить виражені у явно непристойній формі висловлювання або висловлювання, що принижують честь і гідність будь-якої особи) мають оціночний характер та визначатимуться на власний розсуд члена КДКП ще до розгляду скарги по суті.

У поєднанні з прямою забороною оскарження такого рішення проєкт Закону створює ризики неоднакового та вибіркового правозастосування, зокрема шляхом безапеляційного блокування розгляду скарг щодо окремих прокурорів, що уможливлює їх ухилення від дисциплінарної відповідальності.

У зв’язку з цим, у разі ухвалення проєкту Закону в першому читанні, під час його підготовки до другого читання Комітет вважає за необхідне доопрацювати проєкт Закону із урахуванням такого:

1) на перехідний період дії закону змінити модель формування Ради етичних стандартів шляхом унеможливлення належності переважної кількості голосів у її складі представникам органів прокуратури (делегованим Радою прокурорів України), а також передбачити дієві механізми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності комісій з оцінювання та відбору;

2) виключити дискрецію члена КДКП одноособово залишати без розгляду та повертати дисциплінарну скаргу або передбачити можливість оскарження такого рішення.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», статті 55 Закону України «Про запобігання корупції», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні від 9 листопада 2026 р. (протокол № 214) дійшов висновку та прийняв рішення, що проєкт Закону України «Про внесення

змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення організаційних засад діяльності органів прокуратури, забезпечення інституційної незалежності органів прокурорського самоврядування та органу, що здійснює дисциплінарне провадження» (реєстр. № 16144) **не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Голова Комітету Анастасія РАДІНА

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Радіна Анастасія Олегівна
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000071931007105E100
Дійсний до: 24.02.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-12/17-2026/266338 від 09.11.2026
2392028